

"סיפורו של חפץ"

תלמידי מגמת אומנות ועיצוב
בשיתוף עם תלמידי רובוטיקה ובירפואה
מציגים תערוכת כרזות
להנצחת סיפורם האישי של שורדים
ושל אחרים שניספו בשואה

בהנחיית פרידה בן הרוש והיילי גנש

דוקטור שמעון שמרוק
ורעייתו סופיה, ד"ר לפיזיקה,
אהבו לשחק טניס בשעות
הפנאי. לאחר פרוץ
המלחמה, בזכות טיפול
רפואי שהעניק ד"ר שמורק
לאשת קצין פולני, הוא קיבל
באופן חריג אישור יציאה
מפולין לטרייסט שבאיטליה.
המשפחה עזבה את פולין
והגיעה מאיטליה לארץ
ישראל במאי 1940. בין
החפצים שלקחו עמם מהבית
היה מחבט הטניס.

משחק החיים

את תהיי
העדה
האחרונה
לילדות
נוראה.

הבובה ג'רטה ליוותה את
הילדה אווה מודבל
מטרנסיבלניה, לאחר הגירוש
מהבית, בתקופת המאסר ועד
השחרור והעליה לארץ.
הבובה סימלה כל השנים
עבור אווה את ילדותה
האבודה.

לא תהיי שם לבד...

לוח השחמט הוא מתנה
שקיבלה חיה סטקולצ'יק
מהנער ליאוני גולדשטיין עם
שחרורם מגטו מוגליב
בטרנסניסטריה.
גם בזמנים הקשים הם תמיד
מצאו זמן למשחק.
כשהמוח מתפנה מהרוע,
הלב ממשיך להתרגש
ולאהוב.

בתקופת המלחמה התייצבה חיה סטקולצ'ניק
בת ה-13 מהציר צירנוביץ עם הנער איווני
גולדשטיין אותו הכירה בגטו מוהילב. איווני
היו אלו שחמט וכלים, והוא לימד את חיה את חוקי
השחמט. עם שחרור מהגטו נתן לה המתנה את
שחמט השחמט שלו. על אף
השחמט כתב הקדשה: "לזכר הימים הקשים".
ה'פ"ב - 24.04.1944. ההקדשה נקפת את
האפשרות שליוון שחמט וכלים
לזמן מה את החיבור הקשר
בין שחמט וקופת המלחמה
סטקולצ'ניק בת ה-13

ספרים שרכשה הרטה
רוזנברג עבור בתה
הפעוטה רות ערב עזיבתן
את גרמניה, בעקבות
אירועי ליל הבדולח.

הכרזה מתארת סיטואציה
בה ילד ואימו הלכו לאסוף
את הדברים שנשארו
בחנות שלהם בפולין, כסף
והתמונה המופיעה בכרזה.
הם נתפסו על ידי קצין נאצי
שעמד להרוג אותם אבל
הילד גרם לנאצי לשחרר
אותם רק על ידי משפט
אחד שהוא אמר לו.
עד היום לא יודעים מה היה
המשפט.

סבא, מה אמרת לו?

"נשבעתי בליבי כי זו תישאר איתי לכל ימי חיי"

27.3.1944 - אביה של
התינוקת הינדה כהן חרט
על הנעל שלה את התאריך
בו נלקחה המשפחה
למחנות ההשמדה.

נעל הפעוטה הינדה כהן

במרכז הכרזה נמצאת מכונת
התפירה. במהלך המלחמה
היהודים נשלחו לעבוד במגוון
מפעלים וגם במפעלי טקסטיל.
מדריץ', שהיה אחראי על אחד
המפעלים, פעל על מנת להציל
יהודים רבים כולל אלו שכלל לא
היו אנשי מקצוע. אדולף
גולדשטיין נשלח אל מפעלו של
מדריץ' ומכונה זו שימשה אותו
בזמן עבודתו במפעל.
על רקע הכרזה מופיעה עדותה
של סילביה ברנד ישראלית מטרנוב
אשר עבדה במפעל.
בכרזה מופיע הציטוט "ומי שתפר
עוד שניים או שלושה זוגות קיבל
חתיכת לחם".
בתמונה מצולמים יהודים שעבדו
ממפעלו של מדריץ'.

"ומי שתפר עוד שניים או שלושה זוגות
קיבל חתיכת לחם"

המנדולינה שניתנה ללאון
רוזן כשהיה ילד קטן והיא
עברה איתו דרך ארוכה
ממחנות העבודה ועד העליה
לארץ.
הוא המשיך לנגן בה כל חייו.

**מנדולינה אחת
חיים שלמים**

סיטואציה, המבוססת על סיפור אישי משפחתי. המשפט **"החיים הם לא רולטה רוסית"** מתאר את הסיטואציה בה עמד יצחק ז"ל, סבה של אמי כאשר ברח ממחנה עבודה של הגרמנים ביחד עם אשתו (נטליה ז"ל) וביתו הקטנה חנה ז"ל), בתקופת מלחמת העולם השנייה. הם ברחו ליערות, שם הנאצים תפסו אותם וכדי לענות אותם ולהפחידם, הם הרביצו לסבה של אמי וגרמו לו להיות מושפל מול אשתו ובתו. חלק מההשפלה היה במשחק שנקרא "רולטה רוסית". החייל הגרמני הכניס כדור אחד באקדחו, סובב את תוף האקדח, ולחץ על ההדק כדי לשחרר את הכדור אך אם הכדור הבודד לא היה משתחרר לקנה, הייתה נותרת קול הלחיצה הריקה. כך שסבה של אמי לא ידע האם הכדור יפלט לקנה ויהרוג אותו או שיתמזל מזלו והכדור לא יפלט וחיוו ינצלו. לבסוף, כשהחייל סיים לספק את יצרו הרע הוא החזיר אותם למחנה. סבה של אמי, אשתו ובתו הצליחו להימלט שוב מהמחנה ומשם ברחו ליערות כדי לנסות למצוא את הדרך לעלות לספינה שתיקח אותם לארץ ישראל. בחרתי בשם של הכרזה מאחר ושם המשחק של החייל הנאצי היה **"רולטה רוסית"** ובחרתי להוסיף את המילים **"החיים הם לא"** כדי להמחיש, שלאף אדם אין זכות "לשחק" עם חייו של אדם אחר ובמיוחד לא להחליט על גורלו או על זכות לקיומו.

החיים הם לא רולטה רוסית

צמיד מעשה ידיה של
לורה בנדר עם עלה
תלתן ומספרה
האישי כאסירה.

בְּחַיִּים צָרִיךְ יוֹתֵר מִקֶּצֶת מִזֵּ"ל

36715

האופניים בהם נסעה
מרי-רוז ז'נסט בין
כפרים בצרפת, על
מנת להפיץ קריאה
למען הצלת יהודים
והסתרתם.

